

Nader onderzoek ontwikkelingen Slotlaan

Onderzoek naar vleermuizen en marterachtigen

projectnummer 0456923.100
concept
24 augustus 2020

Nader onderzoek ontwikkelingen Slotlaan Ulvenhout

Onderzoek naar vleermuizen en marterachtigen

projectnummer 0456923.100

Definitief
24 augustus 2020

Opdrachtgever

Maas-Jacobs Vastgoed B.V.
de Ambachten 31
4881 XZ ZUNDERT

datum vrijgave 24/8/20	beschrijving revisie Definitief	goedkeuring M.L. Braad	vrijgave W.A. Matla
---------------------------	------------------------------------	---------------------------	------------------------

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	2
1.3	Voorgestane ontwikkeling	3
2	Wettelijk kader	4
2.1	Algemeen	4
2.2	Soortbescherming	4
3	Methode	6
3.1	Marterachtigen	6
3.2	Vleermuizen	8
3.3	Overzicht veldbezoeken	8
4	Resultaten	9
4.1	Marterachtigen	10
4.2	Vleermuizen	10
5	Effectbeoordeling	15
5.1	Kleine Marterachtigen	15
5.2	Vleermuizen	15
6	Conclusies en aanbevelingen	18
6.1	Advies en vervolgstappen	18
7	Bronnen	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Maas Jacobs B.V. is voornemens om woningen te realiseren, aansluitend op het terrein van Slotlaan 106 te Ulvenhout. In de huidige situatie is een oude opslagschuur aanwezig en deels een open ruimte tussen bomen en struikbegroeiing. Het plangebied is een combinatie van verharding en verruiging door achterstallig onderhoud.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. Om deze reden is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. In dit kader is een Natuurtoets uitgevoerd voor de voorgenomen ontwikkeling (Antea Group, 2019).

Uit deze Natuurtoets is naar voren gekomen dat de ruigtes in het plangebied mogelijk (beschermde) functies voor kleine marterachtigen bevat. Daarnaast is de opslagschuur en naastgelegen bebouwing geschikt om te dienen als verblijfplaats voor vleermuizen. Ook zijn bomenlanen aanwezig welke in combinatie met de overige hoge begroeiing voor luwe zones zorgt in het plangebied. Deze luwe zones en bomenlanen kunnen een functie hebben als vliegroute en/of foerageergebied voor vleermuizen. De kleine marterachtigen (bunzing, wezel en hermelijn) zijn beschermd in de provincie Noord-Brabant en staan vermeld onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5, Wet natuurbescherming). Om te bepalen of de soorten een relevant leefgebied hebben in het plangebied, is nader onderzoek uitgevoerd. In voorliggende rapportage zijn de resultaten van het nader onderzoek beschreven.

In Figuur 1.1 is de globale ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied.

1.2 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen in zuidelijk Ulvenhout. De noordelijke rand grenst aan het terrein van een andere woning, waar onder andere een vijver aanwezig is. De zuidelijke- en westelijke rand grenst aan landbouwgrond, de oostelijke rand aan bebouwing. De randen van het plangebied worden gekenmerkt door met name hogere bomen en verruigde vegetatie. In het plangebied zijn vier gebouwen aanwezig: het meest oostelijke gebouw is de woning, het centraal gelegen gebouw een schuur en de westelijke en zuidelijke bebouwingen zijn opslagruimtes. Met name de

opslagruimtes geven een 'rommelige' indruk, waarin meerdere kieren en openingen aanwezig zijn. Tussen de woning en de zuidelijke opslag is vegetatie met bomen en een vervallen kas aanwezig. De westelijke kant bestaat uit hogere vegetatie en een stortplaats voor bakstenen.

1.3 Voorgestane ontwikkeling

Voor de realisatie van nieuwe woningen zal de bestaande bebouwing worden verwijderd. Zie Figuur 1.2. voor een impressie van het voornemen.

Figuur 1.2. Impressie van het planvoornemen. Bron: JMW Architecten bv, 2020.

2 Wettelijk kader

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. In de voorliggende Natuurtoets wordt enkel ingegaan op de soortbescherming.

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Tijdens een bijeenkomst van het Netwerk Groene Bureau d.d. 16 december 2016 is aangegeven dat drie provincies (Utrecht, Overijssel en Gelderland) de geldende "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten" (LNV, 2009) aanhouden en blijven hanteren in de Wet natuurbescherming. De verwachting is dat ook overige provincies deze beschermingsstatus aanhouden. De lijst wordt begin 2017 door de provincies geëvalueerd en waar nodig aangepast. Bij voorliggende toetsing is uitgegaan dat de lijst gehanteerd blijft en dat de nesten een jaarrond beschermde status houden. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1t/m4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5).

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten

behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding. Daarbij dient opgemerkt te worden dat een aantal vogelsoorten ook vallen onder artikel 3.5 en daarom niet verstoord mogen worden.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel C en D van voorliggend rapport. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het voornemen gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie. De provincie Noord-Holland kent, naar verwachting tot eind 2017, een meldingsplicht voor provinciaal vrijgestelde 'andere soorten'.

3 Methode

Allereerst zal de werkwijze voor het marteronderzoek uiteengezet worden ([paragraaf 3.1](#)) waarna in [paragraaf 3.2](#) een overzicht gegeven wordt van de verschillende veldbezoeken, de onderzoeksdata en de bijbehorende weersomstandigheden.

3.1 Marterachtigen

Het onderzoek heeft plaatsgevonden in de verruigde delen bij de bomenlanen (westzijde plangebied) en in de verruiging langs de tuin van de woning.

Onderzoek naar de kleine marterachtigen is uitgevoerd op basis van de Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Het onderzoek naar de mogelijk aanwezige bunzing en wezel heeft primair plaatsgevonden met behulp van de zogenaamde struikrover en jigglers (voorbeeld: zie Figuur 3.1 & 3.2).

De jiggler is een cameraval, welke gericht staat op een thee-ei, welke bevestigd is aan een stevig ijzerdraad. In het thee-ei is een lokstof van sardines geplaatst, eenmalig is ook een lokstof van kattenvoer gebruikt. De struikrover is een buis met een bevestigde camera. Aan de voorzijde is een blikje sardientjes geplaatst.

Figuur 3.1. Wildcamera met jiggler.

Figuur 3.2. Struikrover.

De camera's zijn geplaatst in de verruigde vegetatie. De locaties van de camera's zijn weergegeven in Figuur 3.3.

Figuur 3.3. Locatieaanduiding van de geplaatste camera's in het marteronderzoek.

Tijdens de inventarisaties is specifiek gelet op sporen, prooiresten en individuen van prooidiersoorten voor de marterachtigen. Het onderzoek naar de kleine marterachtigen heeft plaatsgevonden in de periode april - mei 2020. De camera's zijn hier zes weken actief geweest.

3.2 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is te verdelen in het inventariseren van zomer- en kraamverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Per mogelijk aanwezige functie is onderzoek verricht conform het Vleermuisprotocol 2017.

De inventarisaties met betrekking tot vleermuizen zijn met behulp van een zogenaamde batdetector uitgevoerd. Er wordt standaard gewerkt met de Petterson D240X. Dit apparaat vangt de ultrasone geluiden van vleermuizen op en maakt deze hoorbaar voor het menselijk gehoor. Daarnaast biedt het apparaat de mogelijkheid geluiden op te nemen voor analyse achteraf. Enkele soorten zijn namelijk zeer moeilijk te determineren in het veld en vereisen een controle met behulp van analyse-software (o.a. Bat Explorer). Naast de Petterson D240X is gebruik gemaakt van een Petterson ultrasone microfoon om waarneming in het veld direct zichtbaar te maken. Ook is een batlogger tweemaal ingezet om de mate van activiteit op één deelgebied goed in beeld te brengen.

In paragraaf 3.3 is een overzicht gegeven van de uitgevoerde inventarisaties en de weersomstandigheden.

De toegepaste methodiek wordt hieronder per functie nader toegelicht.

Zomer- en kraamverblijfplaatsen

In de periode 15 mei - 15 juli 2020 is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen van vleermuizen. Deze inventarisatie bestaat uit twee rondes, waarvan er één in de vroege ochtend vanaf circa twee uur voor zonsopkomst is uitgevoerd. De andere ronde heeft 's-avonds plaatsgevonden vanaf zonsondergang.

Paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen

In de periode 1 augustus - 15 september 2019 zijn twee inventarisaties van vier uur uitgevoerd, teneinde paarverblijfplaatsen en zwermplaatsen vast te stellen dan wel uit te sluiten. De inventarisaties zijn afgestemd op zwermgedrag van de te verwachten soorten.

Winterverblijfplaatsen

Ten behoeve van het onderzoek naar winterverblijfplaatsen van vleermuizen is er tijdens de inventarisaties in het paarseizoen aandacht besteed aan het middernachtzwermen van vleermuizen bij potentiële winterverblijven.

Vliegroutes en foerageergebieden

De inventarisaties naar vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen zijn simultaan met de overige vleermuisinventarisaties uitgevoerd. Hierbij zijn de aanwezige vliegroutes en/of foerageergebieden op kaart ingetekend.

3.3 Overzicht veldbezoeken

In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de data en weersomstandigheden van de inventarisaties. De inventarisaties zijn uitgevoerd door een erkend ecooloog.

Tabel 3.1. Overzicht inventarisaties kleine marterachtigen en vleermuizen.

Datum	Tijd	Soortgroep	Activiteit	Weersomstandigheden
16-08-2019	22:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en nachtzwermen	Vrijwel onbewolkt, windkracht 2, 19 °C
05-09-2019	22:00 – 02:00	Vleermuizen	Paarverblijfplaatsen en nachtzwermen	Onbewolkt, windkracht 1, 15 °C
06-04-2020	09:00 – 11:30	Marterachtigen	Plaatsen camera's	N.v.t.
21-04-2020	10:00 – 12:15	Marterachtigen	Controleren camera's, verwisselen van lokstof/SD-kaart en batterijen. Zoeken van martersporen langs mogelijke looproutes.	N.v.t.
06-05-2020	13:00 – 14:30	Marterachtigen	Controleren camera's, verwisselen van lokstof/SD-kaart en batterijen. Zoeken van martersporen langs mogelijke looproutes.	N.v.t.
19-05-2020	21:30 – 00:00	Vleermuizen / marterachtigen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen vleermuizen. Ophalen camera's marterachtigen.	Onbewolkt, windstil, 18 °C
14-07-2020	03:25 – 05:48	Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	Vrijwel onbewolkt, windkracht 1, 15 °C

4 Resultaten

4.1 Marterachtigen

In het nader onderzoek zijn geen marterachtigen waargenomen. Overige waarnemingen bestonden uit vos, bosmuis, rosse woelmuis, bruine rat, egel en enkele kleine zangvogels.

Figuur 4.1 toont de opname van de egel uit de struikrover.

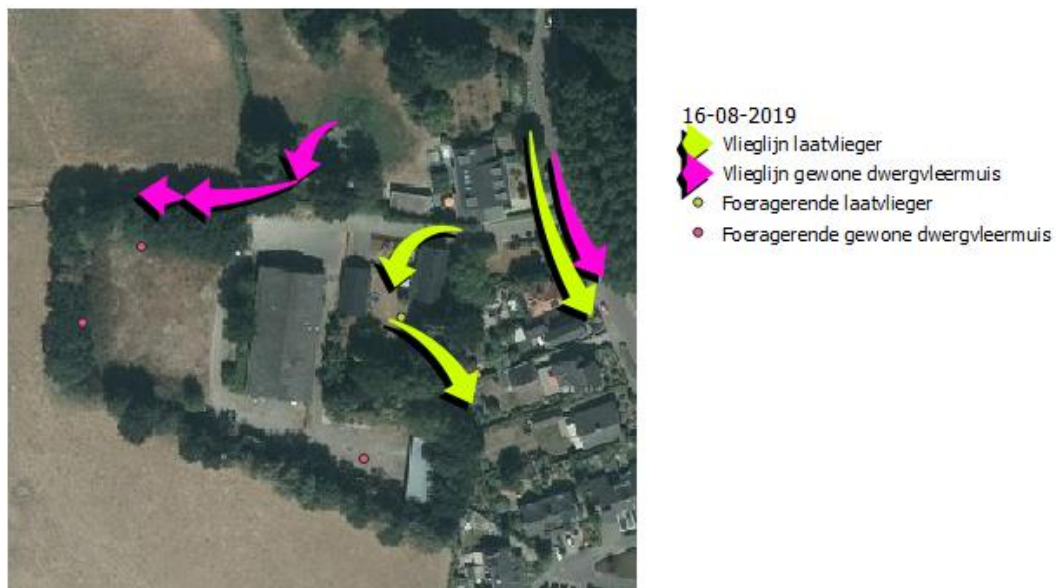
Figuur 4.1. Egel waargenomen in het plangebied met behulp van een struikrover.

4.2 Vleermuizen

De gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn gedurende het onderzoek waargenomen. Slechts eenmaal is een rosse vleermuis hoog over het plangebied waargenomen. De resultaten zijn gericht op de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger.

Figuur 4.2 tot en met 4.5 tonen de resultaten op kaart, per bezoek.

16-08-2019

Figuur 4.2. Overzicht resultaten gedurende het bezoek van 16-08-2019.

Een laatvlieger is kort na zonsondergang foeragerend waargenomen in de tuin van de woning. Na circa vijf minuten vertrok de laatvlieger richting het zuidoosten. Gewone dwergvleermuizen zijn sporadisch foeragerend waargenomen in het plangebied. Circa 2-3 gewone dwergvleermuizen waren soms tegelijk aanwezig.

05-09-2019

Figuur 4.3. Overzicht resultaten gedurende het bezoek van 05-09-2019.

Laatvliegers zijn in gedurende dit bezoek niet waargenomen. De gewone dwergvleermuis was sporadisch aanwezig en de activiteit van vleermuizen was over het algemeen laag. Een baltsende gewone dwergvleermuis vloog sporadisch door het plangebied heen en door het dier te volgen kon binding met het gebouw ten oorden van het plangebied worden vastgesteld.

19-05-2020

Figuur 4.4. Overzicht resultaten gedurende het bezoek van 19-05-2020.

De gewone dwergvleermuis kwam sporadisch voor in het plangebied. Op enkele locaties werd voor langere tijd geobserveerd, met name langs de noordelijke bomenlaan. De dieren vertoonden geen binding met de bebouwing.

14-07-2020

Hieronder worden de (essentiële) functies van vleermuizen in het plangebied uiteengezet.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Met name de opslagschuur aan de westkant van het plangebied bevat veel potentieel geschikte verblijfplaatsen van vleermuizen. Echter, ondanks de geschiktheid zijn deze niet aangetroffen. Een aantal beschadigingen zijn aanwezig in de schuur welke mogelijk doorlopen in de open ruimte aan de binnenzijde. De open ruimte is vrij licht en tochtig, waardoor dit mogelijk ongeschikt is als verblijfplaats.

Een baltsende gewone dwergvleermuis is regelmatig waargenomen in het plangebied, maar vertoonde binding met de woning ten noorden van het plangebied, zie ook Figuur 4.3.

Vliegroutes

Vliegroutes van de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger zijn in en om het plangebied geconstateerd. Figuur 4.2 toont een impressie van de aangetroffen vliegroutes.

Figuur 4.2. Aangetroffen vliegroutes in en om het plangebied.

De westelijke vliegroute werd vroeg in de avond gebruikt door circa veertig passerende gewone dwergvleermuizen. Langs deze route werd van oost naar west gevlogen. In de ochtend kwamen gewone dwergvleermuizen vanuit het oosten weer terug gevlogen. De dwergvleermuizen staken vervolgens het open gebied over en maakte hier geen gebruik van een bomenlaan. De verwachting is dat bij zwaardere weersomstandigheden een andere route gebruikt wordt. Laatvliegers kwamen vanuit het noorden gevlogen langs de bomenlaan aan de Slotlaan. Circa 7

laatvliegers zijn na zonsondergang op route langs gevlogen. De vliegroutes uit Figuur 4.2 zijn beschouwd als essentiële vliegroutes.

Foerageergebieden

Kleinschalig foerageergebied is aanwezig in het plangebied. Op enkele locaties wordt langere tijd (variërend van vijf minuten tot een uur) gefoerageerd door gewone dwergvleermuizen. Figuur 4.3 toont een impressie van deze foerageergebieden.

■ Foerageergebied gewone dwergvleermuis

Figuur 4.3. Aangetroffen kleinschalig foerageergebieden in het plangebied.

De foerageergebieden zijn gelegen op de route van de gewone dwergvleermuis. Om deze reden zijn ze van belang voor het opbouwen van energie of het foerageren tot kort vóór het invliegen in de verblijfplaats. Ook is bij het ochtendbezoek in juli 2020 waargenomen dat een kleine groep gewone dwergvleermuizen (circa zeven) hier samen kwamen en vervolgens vertrokken richting het noordoosten. Dergelijke foerageergebieden zijn belangrijke elementen en vallen onder het essentiële foerageergebied van vleermuizen.

5 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 4 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt aangegeven of er een noodzaak is om een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming aan te vragen.

5.1 Marterachtigen

Kleine marterachtigen vallen onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten zijn daarom een aantal verbodsbepalingen opgelegd. Voor de soorten onder artikel 3.10 geldt echter, in tegenstelling tot soorten vallend onder artikel 3.5, geen verbod op het verstoren van de soort.

Kleine marterachtigen zijn niet aangetroffen waardoor effecten op deze soorten zijn uitgesloten.

5.2 Vleermuizen

Verblijfplaatsen (zomer-, kraam-, en paar-)

In het plangebied zijn tijdens het onderzoek geen verblijfplaatsen aangetroffen van vleermuizen. Waarnemingen van vleermuizen in het plangebied waren vrijwel altijd van korte duur en de dieren toonde geen binding met de gebouwen. De opslagschuur in het plangebied is mogelijk ongeschikt doordat deze niet in gebruik zijn (te koud) en veel tocht bevatten. De schuur welke ten oosten van de opslagschuur staat is tevens niet verwarmd en vrij laag in vergelijking tot de woning. De woning en de schuur bevatten tevens geen vleermuisverblijfplaatsen. Opvallend was dat veel vleermuizen vanuit het noorden langs het plangebied vlogen. Mogelijk bevinden zich verblijfplaatsen ten noorden van het plangebied.

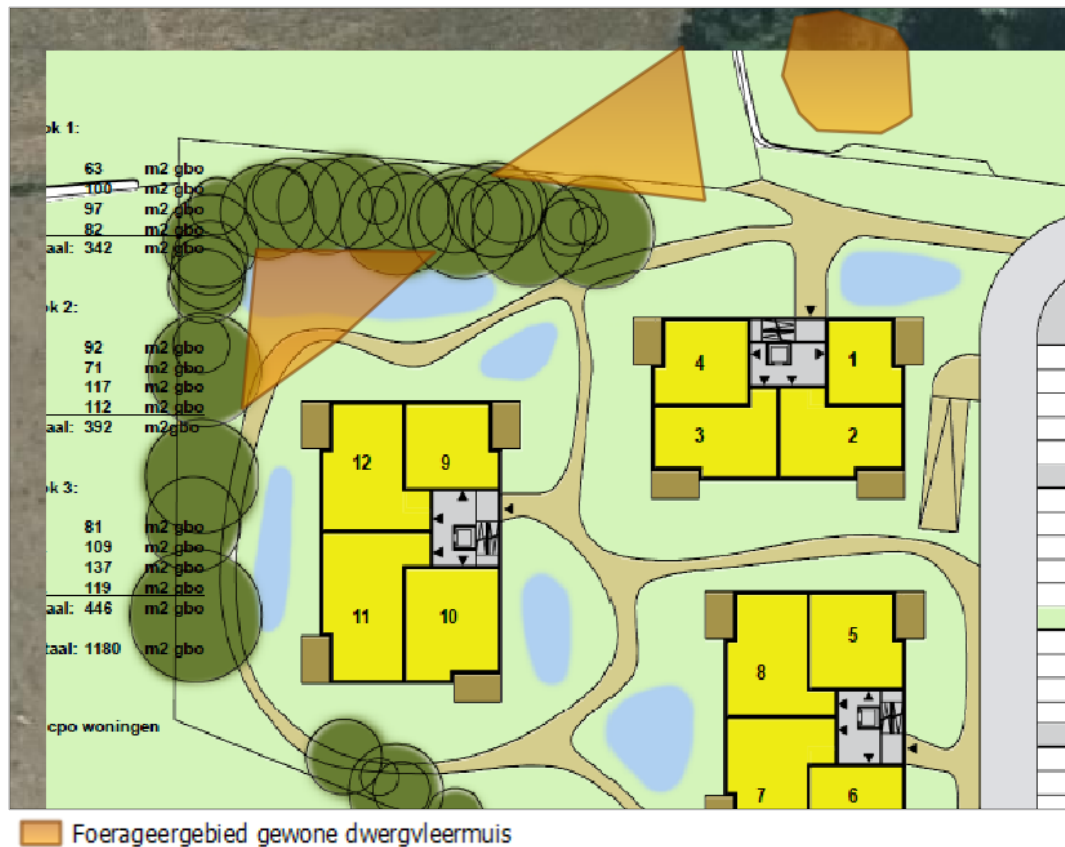
Vliegroutes

De bomenlaan langs het plangebied wordt gebruikt als vliegroute en is mogelijk de verzamelplaats, vanwaar ze het weiland oversteken richting het Mastbosch. Bij zwaardere weersomstandigheden worden mogelijk alternatieve routes gevolgd langs de Slotlaan richting het zuiden. Echter, gedurende het onderzoek is de route langs het plangebied aangetroffen. In het planvoornemen blijft de bomenlaan behouden en kunnen de vleermuizen hier gebruik van blijven maken. Echter, het is van belang dat de route niet negatief wordt beïnvloedt door het aanbrengen van (extra) verlichting. Vleermuizen zijn gevoelig voor lichtverstoring. Er kan sprake zijn van een negatief effect wanneer de bomenlaan vanuit het nieuwe voornemen wordt verlicht. De vleermuizen vliegen grotendeels langs de noordelijke zijde van de bomenlaan, maar er wordt gevoerd aan de zuidelijke zijde. Het is om deze reden van groot belang om de vliegroute donker te houden en eventuele verlichting van de bomenlaan af te richten. Dit kan met lage armaturen en vleermuisvriendelijke verlichting. Wanneer de situatie omtrent de essentiële vliegroute langs de bomenrij ongewijzigd blijft, is geen sprake van negatieve effecten op beschermde vliegroutes van vleermuizen en vormt de Wet natuurbescherming geen belemmering voor het planvoornemen.

Foerageergebied

Foerageergebied is beschermd als het van essentieel belang is voor het in stand houden van een vaste verblijfplaats. De aangetroffen foerageergebieden zijn voor de gewone dwergvleermuis van essentieel belang. Het plangebied biedt een belangrijke verzamelplaats en/of tussenstop op de route naar het foerageergebied. Gezien het nabijgelegen Mastbosch en het waargenomen vlieggedrag is het aannemelijk dat de vleermuizen kort foerageren, om vervolgens naar jachtgebieden in het Mastbosch te vertrekken. Het plangebied vormt slechts een beperkt onderdeel van het aanwezige foerageergebied in de directe omgeving. Vleermuizen eten de gehele nacht door en jagen in insectenrijke locaties. Om voldoende energie op te bouwen voor een lange vlucht (zoals de vlucht over het open gebied, naar het mastbosch), foerageren vleermuizen vaak dichtbij hun verblijfplaats voordat ze vertrekken naar insectenrijke locaties. Door het planvoornemen zal slechts een klein deel van dit foerageergebied een negatief effect ondervinden.

In het planvoornemen blijkt dat enkel het zuidelijke foerageergebied binnen het bereik van het planvoornemen valt, zie Figuur 5.1.

Daarnaast blijft ook de toekomstige situatie geschikt als foerageergebied. De aanleg van een waterpartij trekt insecten aan en kan dus eerder als positief worden beschouwd, dan negatief. Echter, ook hier is het van essentieel belang dat deze zone ongehinderd blijft van verlichting (zie

vliegroutes). Belemmeringen in het kader van de Wet natuurbescherming zijn niet aan de orde, zolang het foerageergebied niet onder invloeden van verlichting komt te staan.

6 Conclusies en aanbevelingen

Marterachtigen

Kleine marterachtigen zijn in het plangebied niet waargenomen.

Vleermuizen

Uit nader onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 blijkt dat in het plangebied geen verblijfplaatsen aanwezig zijn van vleermuizen. Daarnaast wordt het gebied wel gebruikt als essentieel foerageergebied en als essentiële vliegroute door de gewone dwergvleermuis. Zolang de betreffende deelgebieden hun functie blijven behouden is geen sprake van een overtreding van de Wet natuurbescherming.

6.1 Advies en vervolgstappen

Langs het plangebied bevinden zich enkele kleinschalige foerageergebieden en een (essentiële) vliegroute van de gewone dwergvleermuis. Deze elementen mogen niet negatief beïnvloed worden. De bomenlaan blijft behouden en in het foerageergebied wordt een waterpartij gerealiseerd. Dit zijn positieve ontwikkelingen voor het in stand houden van de vliegroute en foerageergebieden. Het is echter niet toegestaan om de bomenlaan negatief te beïnvloeden door het aanbrengen van (extra) verlichting. Het is om deze reden van belang om in het ontwerp te waarborgen dat de bomenlaan (vliegroute en foerageergebieden) vrij blijven van verlichting en/of gewerkt wordt met vleermuisvriendelijke verlichting. Indien er noodzaak is om verlichting te plaatsen, kan gewerkt worden met amberverlichting (minst kwetsbare verlichtingskleur voor vleermuizen) en speciale armaturen die het licht kunnen richten.

7 Bronnen

BIJ12, 2017a. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

Bouwens S., 2017. Concept Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Bureau van de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Dietz, C., Helversen, von, O., Nill, D., 2011. Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Tirion natuur i.s.m. de Zoogdiervereniging, Nijmegen.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging, 2017. Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT

E. michel.braad@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.